

آزمون تأثیر مدیران زن و مستقل بر رابطه دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود با استفاده از روش گشتاورهای تعمیم یافته (GMM)

آناهیتا زندی

دانش آموخته دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی (نویسنده مسئول)
zandi_anna@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۹/۱۰/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۲۵

چکیده

اغلب حاکمیت شرکتی و مدیریت سود در نتایج رسوایی‌های مختلف شرکت بحث می‌شود. این رسوایی‌ها بر روی منافع عمومی بسیار تأثیر می‌گذارد و در نتیجه این رسوایی‌ها تمایل به اخلاق کسب و کار بیشتر می‌شود. بنابراین این پژوهش با هدف بررسی ارتباط دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR) و مدیریت سود (اقدام تعهدی) با نقش تعدیل‌کننده مدیران زن و مستقل انجام شد. جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش گشتاور تعمیم یافته^۱ (GMM) در نرم افزار ایویوز ۱۰ بر روی نمونه اطلاعات شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ استفاده شد. نتایج حاکی از رابطه منفی معنی‌دار در رابطه دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود است. بعلاوه، مدیران زن و مستقل نقش تعدیل‌کننده در رابطه دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود بازی می‌کنند. اساساً این پژوهش با ارائه شواهدی در مورد نقش تعدیل‌کننده مدیران زن و مستقل در رابطه دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود به آثار علمی مربوط به مسئولیت اجتماعی شرکتی، مدیران زن و مستقل و مدیریت سود کمک می‌کند.

واژه‌های کلیدی: مدیران مستقل (ID)، مدیران زن (FDBI)، مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR)، حاکمیت شرکتی (CG)، مدیریت سود مبتنی بر حساب تعهدی^۲ (AEM).

¹ Generalized method of moments

² Accrual-based earnings management

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر اهمیت مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR) در اقتصاد کشورها بسیار پررنگ شده است. این افزایش اهمیت در نتیجه جهانی شدن بازار است و مدیران لازم است که در مورد تعهدات اجتماعی و محیطی همراه با مشارکت سهامداران آگاهی پیدا کنند (حسین و علم، ۲۰۱۶). علی‌رغم اینکه در برخی کشورهای توسعه یافته مسئولیت اجتماعی الزامی و با وضع قانون اجرا می‌شود (پرالوت کریفورد و کلارک ویلیامز، ۲۰۱۰)، در اقتصادهای کشورهای در حال توسعه دیر یا زود الزامی خواهد شد. الفاروق و اهولا (۲۰۱۷) در پژوهشی دریافتند که گزارشات پایدار^۱ در مقایسه با گزارشات سالانه حاوی اطلاعات زیادی در مورد مسئولیت اجتماعی شرکتی است و به عنوان مبنایی برای جمع‌آوری اطلاعات مرتبط با مسئولیت اجتماعی و افزایش اقتصادی استفاده می‌شود (گوپینگ و همکاران، ۲۰۲۰).

با این وجود، ریشه مسئولیت اجتماعی شرکت به قرن نوزدهم برمی‌گردد زمانی که فعالیت‌گرایی و همکاری ابزاری برای پوشش اهداف شرکت، اهداف انسانی، فرهنگی و اخلاقی نوظهور بود. امروزه جایگاه شرکت‌ها به گونه‌ای است که نه تنها عملکرد مالی اهمیت زیادی دارد، بلکه اقدامات و فعالیت‌های شرکت در ارتباط با محیط و جامعه دارای اهمیت یکسانی است. زیرا سهام‌داران به مسئله مدیریت شرکتی کارآمد تاکید دارند و بعلاوه، آنها به دلیل بی‌اعتمادی ناشی از افزایش فعالیت‌های رسواکننده کسب و کار خود، خواستار جلب اعتماد همگانی هستند. بروز مسائل اجتماعی و محیطی سبب ایجاد روش‌ها و طرح‌هایی برای دستیابی به اهداف سه‌گانه (اکولوژی، اقتصادی و اجتماعی) شد. این الگوهای رفتاری که مبتنی بر اقدامات فعال اجتماعی است، به گونه‌ای است که رضایت همگان را بدست می‌آورد و شرکت برای سهام‌داران ارزش‌آفرینی^۲ می‌کند.

حاکمیت شرکتی (CG) خوب اینگونه فرض می‌شود که با هزینه پایین‌تر سرمایه، بازده سرمایه بالاتر، استفاده بهینه‌تر از منابع و پاسخگویی بیشتر برای همه سهامداران ارتباط دارد (گوپینگ و همکاران، ۲۰۲۰، لوپز د فوروندا و همکاران، ۲۰۰۷؛ پورتا و همکاران، ۱۹۹۸؛ شلیفر و ویشنی، ۱۹۹۷). حاکمیت شرکتی نگرانی سهامداران را برطرف می‌سازد و با افشای مشکلات اجتماعی نقش بسیار مهمی در پاسخگویی شرکت ایفا می‌کند (حسین و علم، ۲۰۱۶). اغلب حاکمیت شرکتی و مدیریت سود در نتایج رسوایی‌های مختلف شرکت^۳ بحث می‌شود از قبیل انرون و وردکام (آمریکا)، پارمالت (ایتالیا) و

نورتل (کانادا). این رسوایی‌ها بر روی منافع عمومی بسیار تاثیر می‌گذارد و در نتیجه این رسوایی‌ها تمایل به اخلاق کسب و کار بیشتر می‌شود. خواسته حاکمیت شرکتی نظارت بر مدیران است تا از همکاری آنها با سهام‌داران اطمینان حاصل نماید (لین و هونگ، ۲۰۱۰) و در نتیجه این رسوایی‌ها، مطالعات پیشین بر روی روش‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود انجام شده است (کایاو یازان، ۲۰۱۹، چیچ و همکاران، ۲۰۰۸؛ پریر و همکاران، ۲۰۰۸). یافته‌های ضمنی در ارتباط با اینکه آیا مسئولیت اجتماعی شرکتی بر کیفیت گزارش مالی تاثیر منفی یا مثبت دارد یا برعکس آن، هنوز بی‌پاسخ مانده است (چیچ و همکاران، ۲۰۰۸). به دلیل آمیختگی نتایج، اهمیت این ارتباط برای بازاریان و دانشگاهیان، تحقیقات بیشتر لازم است (کیم و همکاران، ۲۰۱۲). در این راستا، ارتباط دوسویه مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود با نقش تعدیل‌کننده زنان و مدیران مستقل مورد بررسی قرار گرفت.

این مطالعه دو هدف اصلی دارد. اول اینکه ارتباط دوسویه^۴ احتمالی بین روش‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود تعهدی مورد بررسی قرار گرفت و دوم اینکه نقش تعدیل‌کننده مدیران مستقل و خانم در این ارتباط مورد واکاوی قرار گرفت. در ارتباط دوسویه بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود رویکرد مورد استفاده با رویکرد مطالعات پیشین تفاوت دارد. نظام معادلات همزمانی^۵ با استفاده از روش گشتاور تعمیم یافته (GMM) برآورد گردید که توسط آرانو و بوند (۱۹۹۱) پیشنهاد شد.

این مقاله به دو طریق به پیشینه این موضوع کمک می‌کند. اول یافتن ارتباط دوسویه بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود است زیرا مطالعات قبلی اساساً بر ارتباط یک طرفه متمرکز است (بن عامر و چاکرون، ۲۰۱۸؛ چو و چوان، ۲۰۱۶؛ گرس گیل و همکاران، ۲۰۱۶؛ لیو و همکاران، ۲۰۱۷؛ متکین و همکاران، ۲۰۱۵). دوماً، این مطالعه با گردآوری متغیرهای تعدیل‌کننده (مدیران مستقل و زن) به پیشینه این موضوع کمک می‌کند که به طور چشمگیری بر ارتباط مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود تاثیر می‌گذارد.

بخش دوم این مقاله به تبیین مبانی نظری و فرضیه‌ها و پیشینه پژوهش‌های صورت گرفته اختصاص دارد. در بخش سوم، روش پژوهش و اندازه‌گیری متغیرها و مدل تجربی پژوهش و در بخش چهارم نتایج آزمون فرضیه‌ها بیان می‌شود و در نهایت، بحث و نتیجه‌گیری ارائه می‌گردد.

⁴ Two-way relationship

⁵ Simultaneous equation system

¹ Sustainability reports

² Create value

³ Corporate scandal

۲- مبانی نظری و فرضیه‌ها و پیشینه پژوهش

۲-۱- مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود

تئوری ذی نفعان نقطه اشتراک اصول اخلاقی شرکت و اهداف اجتماعی می باشد (گنزالز استبان، ۲۰۰۷) و در راستای منافع مدیران با اهداف مالکان است زیرا در شرکت بیشتر اشخاص بر سر منافع اختلاف دارند (گری و همکاران، ۱۹۹۵؛ دیگان، ۲۰۰۲). مسئولیت اجتماعی شرکت به عنوان ابزاری دیده می‌شود که شرکت برای پاسخ به ادعاهای سهام داران استفاده می‌کند، که متضمن اتکا به آنها است و سبب محدودیت فعالیت گزایی آنها می شود (کایاو یازان، ۲۰۱۹، آدامز، ۲۰۰۲). باروس کیمبرو و کائو (۲۰۱۱) پیشنهاد دادند که گزارش CSR منجر به عملکرد بالاتر شرکت، پایین آورنده هزینه سرمایه‌گذاری و هزینه سرمایه و پایین آورنده سطح ریسک می‌شود و همچنین آنها اظهار داشتند که مجموعه‌ای از معیارهای جهانی^۱، به عنوان مثال، اقدام گزارش دهی جهانی^۲ است که با اشاره به چگونگی گزارش عملکرد شرکت در ارتباط با اهداف محیطی و اجتماعی جهت می‌گیرد. هوگان و لوزیا (۲۰۱۱) تحقیقی بر روی شرکت‌های استرالیایی انجام دادند و پی بردند که کیفیت گزارش پایداری با وجود قوانین و مقررات افزایش می‌یابد. همچنین، آکسیک و گال (۲۰۱۱) اثبات نمودند که توسعه پایداری با معیارهای حسابداری و CSR ارتباط تنگاتنگی دارد. یو و زائو (۲۰۱۵) رابطه مثبتی بین عملکرد پایدار و ارزش شرکت یافتند. مطالعات پیشین نتایج غیرقطعی در مورد ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود نشان می‌دهد. کیم و همکاران (۲۰۱۲) بررسی کردند که آیا شرکت‌هایی که به دنبال میزان بالای مسئولیت اجتماعی شرکتی هستند به گونه ای عمل می‌کنند که پاسخگوی کاهش روش‌های مدیریت سود همراه با تئوری اخلاق مسئولیت اجتماعی شرکتی باشند؟ و آنها متوجه ارتباط منفی بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود شدند. مطالعات دیگر ارتباط مثبت بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود را پیدا کردند. در این وضعیت، ارتباط مثبت برای مدیرانی وجود دارد که سرمایه‌گذاری فرصت طلبانه در فعالیتهای مرتبط با CSR ایجاد می‌کنند (چیچ و همکاران، ۲۰۰۸). به دلیل نتایج متناقض، نیاز به تحقیق بیشتر برای درک بیشتر از ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود وجود دارد.

مطالعات پیشین اثبات می‌کند که شرکت‌ها CSR را به عنوان یک تعهد عادی پذیرفته‌اند و مدیران، مسئول انجام کاری

هستند که درست، اخلاقی و صحیح است و بنابراین شرکت را به گونه‌ای شفاف اداره می‌کنند (کایاو یازان، ۲۰۱۹، فیلیپس و همکاران، ۲۰۰۳). CSR اثر معکوسی بر مدیریت سود دارد زیرا شرکت‌های درستکار و پاسخگوی اجتماعی، شفافیت بیشتری لحاظ می‌کنند، زیرا هدف آنها انجام بهترین رفتارها می‌باشد و این منجر به انگیزه کمتر برای لذت از شیوه‌های مدیریت سود می‌شود (شن و چچ، ۲۰۰۵).

کیم و همکاران (۲۰۱۲) با بررسی بر روی شرکت‌های آمریکایی دریافتند که تصمیمات حسابداری^۳ و عملیاتی شرکت‌های با تعهدات اجتماعی در گزارش مالی بسیار محافظه کارانه‌تر، کمتر دستکاری شده و شفاف‌تر است. به همین شیوه، شلیفر (۲۰۰۴) ادعا کرد که شرکت‌ها با تعهدات قوی به فعالیت‌های اجتماعی به دلیل شفافیت بالای افشای اطلاعات مالی و غیر مالی از روش‌های دستکاری اطلاعات کمتری بهره می‌برند. بر این اساس فرضیه زیر شکل می‌گیرد:

فرضیه ۱: بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود رابطه منفی وجود دارد.

۲-۲- مدیریت سود و مسئولیت اجتماعی شرکت

ژئو و جی (۲۰۱۶) مدیریت سود را مسئله مهمی در حوزه حسابداری فرض می‌کند اما در مطالعات پیشین حمایت کافی از رفتارهای درآمدی مخصوصاً در ارتباط با کشورهای در حال توسعه نشده است. برخی از شرکت‌های کشور های در حال توسعه در طول بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ در مدیریت سود شرکت داشتند.

طبق تئوری نمایندگی^۴، جنسون و مک‌لینگ (۱۹۷۶) و مک ویلیامز و همکاران (۲۰۰۶) رفتار فرصت طلبانه مدیران در مسئولیت اجتماعی شرکت را مطرح کردند که مدیران در ارتباط با اقدامات CSR درصدد کسب منافع شخصی هستند و همینگوی و مک‌لاگان (۲۰۰۴) استدلال می‌کنند که شرکت‌هایی که در فعالیت‌های مربوط به CSR سرمایه‌گذاری می‌کنند به برخی از تخلفات شرکت‌ها سرپوش می‌گذارند. فایزل و همکاران (۲۰۱۸)، عنوان می‌کنند که شرکت‌هایی که اطلاعات اجتماعی و محیطی را در گزارش سالانه خود افشاء می‌کنند، روش موثری برای جلوگیری از برداشت‌های مختلف افکار عمومی است. مسئله نمایندگی به این مسئله سهامداران شرکت می‌پردازد که مدیران به طور اختیاری عمل نکنند و انگیزه کمی برای مدیریت سود نداشته باشند. این نگرانی می‌تواند در هنگام

³ Accounting decisions

⁴ Agency theory

¹ Assortment of worldwide benchmarks

² Global reporting initiative

بعلاوه، انگیزه اصلی مدیران در دستکاری سود به حداکثر رساندن منافع شخصی خود است. بنابراین، پیش بینی می‌شود که مدیرانی که نتایج سود را به خاطر منافع خود غلط جلوه می‌دهند، مسئولیت اجتماعی شرکت را بهبود نخواهند بخشید. این موضوع منجر به اجرای کمتر شیوه‌های CSR می‌شود. فرضیه دوم را براساس مبحث بالا بدین صورت مطرح می‌گردد **فرضیه دوم:** بین مدیریت سود و مسئولیت اجتماعی شرکت رابطه منفی وجود دارد.

۳-۲- نقش تعدیل کننده مدیران مستقل و زن

اغلب حاکمیت شرکتی به مباحث بین رشته‌ای از قبیل مدیریت، حسابداری و رشته‌های مالی، اقتصاد و رشته‌های مختلف اشاره دارد. محققان تلاش کرده‌اند که یک سیستم نظام مند دقیق برای حاکمیت شرکتی تعریف کنند. با این وجود، در مقایسه با دیدگاه‌های شرکت‌ها، دانشگاهیان و قانون‌گذاران، ایده حاکمیت شرکتی به طور منحصر به فرد توصیف می‌شود (سریفو و ریبریوکس، ۲۰۱۶). بازار مالی در راستای مجموعه قراردادهای سازمانی^۲ متاثر از تصمیم‌گیری شرکت است. جنبه‌های تصمیم‌گیری حاکمیت شرکتی سه بعد دارد، توسط چه کسی، برای چه کسی و با چه منابعی. رئیس بانک جهانی، ولفنسون، در ۲۱ ژوئن ۱۹۹۹ در فایننشال تایمز می‌گوید؛ حاکمیت شرکتی در مورد بهبود انصاف، شفافیت و مسئولیت پذیری شرکت^۳ است. نقش هیئت مدیره در حاکمیت شرکتی بسیار چشمگیر است. حاکمیت شرکتی و افشای اطلاعات سازمان‌هایی را بررسی می‌کنند که در یک چارچوب حاکمیت شرکتی کار می‌کنند و به نظر می‌رسد که برای کاهش عدم تقارن اطلاعات^۴ و هزینه‌های نمایندگی با ارزش می‌باشد (شلیفر و وشنی، ۱۹۹۷؛ هوپ و توماس، ۲۰۰۸؛ هولم و اسکولر، ۲۰۱۰).

۳-۲-۱- مدیران خانم

محققان زیادی تصور می‌کنند که به طور کلی زنان بیشتر به لحاظ اجتماعی آگاه و قابل اطمینان هستند و به همین صورت تمایل کمتری برای مداخله در مدیریت سود دارند. علاوه بر این، در مقایسه با مردان، نسبت مدیران خانم در شرکت‌های با سطح CSR بالاتر، بیشتر است. نسبت به مردان، وجود مدیران خانم نقش مهمی در ساخت وجهه شرکت با مشارکت‌های در فعالیت اجتماعی دارد (صالح و همکاران، ۲۰۲۱).

پیاده سازی شیوه‌های CSR بیشتر شود هرچند که اطلاعات مالی با سطح مشارکت اجتماعی آن سازگار باشد. بنابراین سطح شفافیت اطلاعات، نمایش صحیح و اعتبار شرکت^۱ توسط رفتار مدیران ارتقا می‌یابد.

به خاطر پاداش مدیریتی، آنها سعی می‌کنند که به اهداف خود دست پیدا کنند. با این وجود، این موضوع می‌تواند مغایر با منافع سهام داران و منافع بلند مدت شرکت باشد. تئوری نمایندگی از طریق برآوردهای حسابداری می‌تواند اقدامات مدیران را تبیین کند (پریر و همکاران، ۲۰۰۸). بعلاوه، شیوه‌های مدیریت سود سبب افزایش نظارت و منافع سهامداران و فشارهای احتمالی از سمت بازار می‌شود (پاگانا و ولپین، ۲۰۰۵)، همه این موارد برای جایگاه مدیران زیان بار است، به خصوص مدیران شرکت‌های شناخته شده (پریر و همکاران، ۲۰۰۸). برای اجتناب از نتایج منفی مدیریت سود، مدیران باید از شیوه‌های CSR برای برآورده کردن منافع سهامداران استفاده کنند. به این معنا که CSR یکی از راهکارهای توانمندسازی مدیریتی برای کسب اعتماد سهامداران، به خصوص مدیران ارشد است که با استفاده از CSR به اهداف خود می‌رسند (گوپینگ و همکاران، ۲۰۲۰).

سیسیا و سستون (۲۰۰۷)، چو و چان (۲۰۱۶)، لئو و همکاران (۲۰۱۷) و کایاو یازان (۲۰۱۹) اثبات کردند که مدیران از اقدام تعهدی اختیاری خود در برآوردهای حسابداری برای دستکاری سودها استفاده می‌کنند. CSR اغلب به عنوان مکانیزمی دفاعی برای جلوگیری از واکنش‌های زیان بار برای منافع سهامداران اجرا می‌شود. به همین منوال، پریر و همکاران (۲۰۰۸) دریافته‌اند که مدیران دستکاری سود را برای ایجاد اقدام تعهدی اختیاری اجرا می‌کنند که براساس اهداف شخصی (حقوق و مزایا) و وضعیت اقتصادی به صورت تورم یا کاهش سود صورت می‌گیرد. بنابراین مدیران از CSR به عنوان جبران کاهش بدرفتاری‌ها استفاده می‌کنند که تاثیر نامطلوبی بر اعتبار شرکت و منافع سهامداران دارد.

با این وجود، بیشتر مطالعات نشان می‌دهند که مدیریت سود ارتباط معکوسی با مشارکت در اقدامات اجتماعی و اخلاقی دارد. بعلاوه، ارتباط مثبتی بین شیوه‌های مرتبط با CSR و کیفیت گزارش مالی وجود دارد که این ارتباط در مدیریت سود مبتنی بر حساب‌های تعهدی برعکس می‌باشد (شلیفر، ۲۰۰۴؛ شن و چن، ۲۰۰۵؛ کیم و همکاران، ۲۰۱۲؛ بزولان و همکاران، ۲۰۱۵؛ کایاو یازان، ۲۰۱۹).

³ Company fairness, transparency and responsibility

⁴ Information asymmetry

¹ Company reputation

² Institutional arrangements

مدیران مستقل و مدیریت سود وجود دارد. از طرف دیگر، مطالعات عملی بیشتر از قبیل دکو و همکاران (۱۹۹۶) و سیال و همکاران (۲۰۱۹)، ارتباط مثبتی بین استقلال هیئت مدیره یافتند که از نظارت بر عملکرد مدیران و کیفیت نتایج حسابداری حمایت می‌کند.

الفاروق و اهولو (۲۰۱۷) ارتباط مثبت بین استقلال هیئت مدیره و افشای CSR پیدا کردند، سانچز سگورا (۲۰۰۸) و حبش (۲۰۱۰) گزارشاتی را بررسی کردند که هیئت مدیره مستقل نقش بسیار مهمی برای محدود کردن روش‌های مدیریت سود دارند. دمیتروپولوس و استریو (۲۰۱۰) همچنین تأیید کردند که ارتباط معکوسی بین استقلال هیئت مدیره^۳ و مدیریت سود وجود دارد. بعلاوه، یک هیئت مدیره مستقل رفتار و مدیریت شرکت را بسیار مستقل‌تر بررسی می‌کنند و برای پذیرش تعهد اجتماعی مشتاق‌تر هستند و منافع سهامداران را تضمین می‌کنند (ابراهیم و انجلیدیس، ۱۹۹۵). بعلاوه، چنگ و کورتنی (۲۰۰۶) و پرادو-لورنزو و همکاران (۲۰۰۹) و گوپینگ و همکاران (۲۰۲۰)، ارتباط مثبت بین مدیران مستقل و گزارش مسئولیت اجتماعی را به عنوان دغدغه اصلی آنها در مورد چهره و اعتبار^۴ شرکت اثبات کردند.

فرضیه چهارم: مدیران مستقل نقش تعدیل‌کننده در ارتباط دو سویه بین مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود دارند.

هانگ و اندرسن (۲۰۱۱) رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت سود را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که بیشتر شرکت‌های دارای مسئولیت اجتماعی دارای تعهدات با کیفیت بالاتر و مدیریت سود مبتنی بر فعالیت کمتر هستند، که هر دو بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر می‌گذارند. سوتجا و همکاران (۲۰۱۶) رابطه بین افشای مسئولیت اجتماعی شرکت و سودآوری بانکها با نقش تعدیل‌گر مدیریت سود در اندونزی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که افشای مسئولیت اجتماعی به میزان قابل توجهی بر سودآوری یک شرکت تأثیر می‌گذارد. در مقابل، مدیریت سود به عنوان متغیر تعدیل‌کننده بر رابطه بین مسئولیت اجتماعی و سودآوری شرکت تأثیر منفی و معناداری دارد. این نتایج نشان می‌دهد که سطح بالایی از مدیریت سود، که منجر به یک برنامه پایداری پیشرفته می‌شود، با سودآوری ضعیف شرکت‌های بانکی مطابقت دارد.

وو و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی ارتباط بین مدیران مستقل و مدیریت سود پرداختند. نتایج نشان دهنده آن است که ارتباط

برخی محققان به این نتیجه رسیدند که نقش زنان در هیئت مدیره معمولاً محدود به شیوه‌های اجتماعی منافع داخلی است. بنابراین، ویلیامز (۲۰۰۳) اظهار داشت که ارتباطی بین تناسب مدیران خانم و قراردادهای خدمات بیشتر شرکت برای عموم وجود دارد.

پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهد که مدیران خانم در مقایسه با مدیران مرد به جامعه حساس‌تر هستند (گوپینگ و همکاران، ۲۰۲۰، برگرز و تاربینو، ۲۰۰۲). مدیران خانم توجه هیئت مدیره را به مسائل مرتبط با CSR (آیسو و آرگاندو، ۲۰۰۹) و امور خیریه معطوف می‌کند (ویلیامز، ۲۰۰۳). بنابراین، ارتباط مثبتی بین تنوع جنسیتی هیئت مدیره و CSR وجود دارد اما مطالعات پیشین یافته‌های غیرقطعی را نشان می‌دهد. به عنوان مثال، ابراهیم و حنیفه (۲۰۱۶) و جاوید لون و همکاران (۲۰۱۶) ارتباط مثبت بین آنها را مطرح کردند در حالی که مجید و همکاران (۲۰۱۵) ارتباط معکوسی بین مدیران خانم و افشای اجتماعی شرکت^۱ نشان دادند.

فرضیه سوم: مدیران خانم نقش تعدیل‌کننده در ارتباط دوسویه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود دارند.

۲-۳-۲- مدیران مستقل

معمولاً اینگونه فرض می‌شود که نقش اصلی هیئت مدیره کاهش هزینه نمایندگی ناشی از مالک و مدیر است و متعاقب آن بیشینه سازی ثروت سهامدار است (ریوردان و ویلامسون، ۱۹۸۵). هدف این است که سرمایه‌گذاران که موسسان شرکت نیز هستند بازده سرمایه کافی خود را بدست آورند (شلیفر و ووشنی، ۱۹۹۷). با توجه به دیدگاه سهام دار و تئوری نمایندگی^۲، هیل و جونز نتیجه گرفتند که هیئت مدیره یک بخش حیاتی در تصمیم پایدار شرکت است و مسئولیت آن برای منافع تیم‌های مختلف است. انتظار می‌رود که ارزش و کیفیت هیئت مدیره کاملاً با سطح اعضای مستقل آنها مرتبط باشد (سیال و همکاران، ۲۰۱۹).

وجود هیئت مدیره مستقل ابزاری برای نظارت بر عملکرد مدیریت و توقف اتفاقات فرصت طلبانه است. این موضوع به این خاطر است که این نوع مدیران اساساً بیشتر انگیزه می‌گیرند و با نظارت بر عملکردهای مدیریتی کمتر وسوسه می‌شوند، بنابراین اعتبار شرکت را حفظ می‌کنند (فاما، ۱۹۸۰؛ فاما و جنسن، ۱۹۸۳). در ارتباط با استقلال هیئت مدیره، مونتری مایورال و سانچز سگورا (۲۰۰۸)، پیسنل و همکاران (۲۰۰۵) و وارفیلد و همکاران (۱۹۹۵) ثابت کردند که ارتباط معکوسی بین

³ Independent directors

⁴ Image and reputation

¹ Corporate social disclosure

² Agency theory

داری از مسئولیت اجتماعی شرکت بر مدیریت سود بود. علاوه بر این، ویژگی های هیئت مدیره مانند تحصیلات هیئت مدیره و تعداد جلسات هیئت مدیره رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود را تقویت می کند.

گوپینگ و همکاران (۲۰۲۰)، در پژوهش خود به بررسی این موضوع پرداختند که آیا تنوع جنسیتی هیئت مدیره و مشوق های مدیران غیر اجرایی بر گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR) تأثیر می گذارد؟ نتایج نشان داد که تنوع جنسیتی هیئت مدیره بر گزارش دهی مسئولیت اجتماعی شرکت تأثیر مثبت می گذارد. همچنین مشوق های مدیران غیر اجرایی گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت را بهبود می بخشد. علاوه بر این، مشوق های مدیران غیر اجرایی (NED) و گزارش های مسئولیت اجتماعی شرکت با اندازه شرکت تعدیل می شوند، این اثر برای شرکت های بزرگ قویتر است. یافته های آنها همچنین نشان می دهد که اندازه شرکت رابطه مثبت بین تنوع جنسیتی در هیئت مدیره و گزارش CSR را تعدیل می کند.

صالح و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهش خود به بررسی نقش تعدیل کننده مسئولیت اجتماعی شرکت بر رابطه بین جنسیت هیئت مدیره و عملکرد شرکت پرداختند. نتایج نشان می دهد که تنوع جنسیتی هیئت مدیره تأثیر مثبت و غیر معنادار بر عملکرد شرکت دارد. با این حال، تحت تأثیر نقش تعاملی مسئولیت اجتماعی شرکت، یافته پژوهش از مثبت غیر معنادار به مثبت معنی دار تبدیل می شود.

ذبیحی (۱۳۹۳) به بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود پرداخت. برای اندازه گیری مدیریت سود از مدل تعدیل شده جونز استفاده گردید و مسئولیت اجتماعی شرکت از لحاظ سه بعد محیطی، اقتصادی و اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین ابعاد مسئولیت اجتماعی شرکت ها و مدیریت سود رابطه معناداری وجود ندارد.

عظیمی و گنجی (۱۳۹۴) تأثیر مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج پژوهش بیانگر این مطلب است که، بین مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت و میزان محافظه کاری رابطه معنا داری وجود ندارد. همچنین بین مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت و کیفیت ارقام تعهدی نیز رابطه معنا داری یافت نشد. یافته های این پژوهش ممکن است درک کلی از مسئولیت پذیری اجتماعی را تغییر دهد چرا که روند رو به رشد مسئولیت پذیری اجتماعی در شرکت ها لزوماً منجر به تغییرات واقعی در شرکت ها نمی شود. کاشانی پور و همکاران (۱۳۹۷) به بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی با افشا اطلاعات پایداری شرکت های پذیرفته

معکوسی بین مدیران مستقل و مدیریت سود وجود دارد. همچنین سهامداران کنترلی بر رابطه بین مدیران مستقل و مدیریت سود اثر گذار هستند.

خسروپور (۲۰۱۷) به تجزیه و تحلیل داده های پانلی از رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت درآمد پرداخت. نتایج نشان داد که مسئولیت اجتماعی شرکت مدیریت سود را کاهش می دهد.

فایزل و همکاران (۲۰۱۸) رابطه بین افشای مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود، اینکه آیا این رابطه یک مکانیسم مکمل یا جایگزین است را مورد بررسی قرار دادند. یافته ها نشان داد شرکت هایی که مسئولیت اجتماعی بالایی دارند، کمتر احتمال دارد که به مدیریت سود بپردازند. علاوه بر این، یافته ها نشان می دهد که رابطه بین مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود به عنوان یک مکانیسم جایگزین قابل مشاهده است.

سیال و همکاران (۲۰۱۹) به بررسی این موضوع پرداختند که آیا مدیران مستقل و خانم توجیه کننده رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس چین هستند؟ نتایج حاکی از رابطه منفی معنی دار بین مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود است. بعلاوه، مدیران زن و مستقل نقش میانجی در رابطه دو طرفه بین مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود بازی می کنند.

کاپاو یازان (۲۰۱۹) رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود از نظر کیفیت اطلاعات حسابداری مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد، دستکاری هایی مانند مدیریت سود باعث کاهش کیفیت اطلاعات حسابداری می شود که در نتیجه باعث می شود تا کاربران صورت های مالی تصمیمات ناقص یا نادرستی بگیرند و این بر بخش مهمی از جامعه تأثیر منفی می گذارد. مشاغل ادعا می کنند که مسئولیت اجتماعی شرکت ها جلوه ای از شیوه های اداری شفاف و پاسخگو است. بنابراین، یک نتیجه از مسئولیت اجتماعی شرکت باید ارائه صورت های مالی قابل اعتماد به مردم باشد. در این حالت، می توان انتظار داشت که فرض یک نقطه نظر مبتنی بر مسئولیت اجتماعی شرکت ها، به نوبه خود دستکاری صورت های مالی را از طریق استفاده از برنامه های مدیریت سود، حداقل تا حدی محدود کند. از آنجا که مسئولیت اجتماعی شرکت می تواند عاملی مهار کننده برای مدیریت سود باشد، ممکن است کیفیت اطلاعات ارائه شده به گروههای ذینفع نیز افزایش یابد.

هانستی (۲۰۱۹) به بررسی تأثیر تعدیل کننده ویژگیهای هیئت مدیره در رابطه بین افشای مسئولیت اجتماعی شرکتها و مدیریت سود پرداخت. نتایج به دست آمده حاکی از تأثیر معنی

- ۱) نمونه تغییر سال مالی نداشته باشد به عبارتی پایان سال مالی آنها ۲۹ اسفند ماه باشد. اگر شرکت ها تغییر سال مالی داشته باشند داده ها در بازه زمانی مشخصی برای انجام تحقیق قرار نمی گیرند.
 - ۲) قبل از سال ۱۳۹۱ در بورس پذیرفته شده و تا پایان دوره تحقیق در بورس فعال باشند. اگر در دوره زمانی در بورس نباشد نمی توانیم از اطلاعات آنها جهت انجام تحلیل داده ها استفاده کنیم.
 - ۳) اطلاعات مورد نیاز شرکت ها برای مطالعات و محاسبات تحقیق، در طول دوره در دسترس باشد.
 - ۴) بیش از ۶ ماه وقفه معاملاتی نداشته باشند. در صورتی که فعالیتی نداشته باشند نمی توانند متغیرهای ما را پوشش دهند.
 - ۵) شرکت های واسطه گری مالی (سرمایه گذاری، هلدینگ، لیزینگ و بانک ها) از نمونه آماری حذف گردیدند. به دلیل تفاوت فعالیت ها و صورتهای مالی حذف می گردند.
- از میان جامعه آماری تنها ۱۵۲ شرکت در ۸ سال تمام معیارهای مذکور را احراز کرده اند و لذا از آنها به عنوان نمونه در پژوهش حاضر استفاده شده است.

۳-۱- اندازه گیری متغیرها

• مدیریت سود تعهدی (AEM)

مدیریت سود تعهدی بر اساس مدل جونز تعدیل شده به شرح زیر است:

$$\frac{TA_{it}}{ASSTS_{it-1}} = B_0 + B_1 \left(\frac{1}{ASSTS_{it-1}} \right) + B_2 \left(\frac{\Delta Sales_{it} - \Delta RCV_{it}}{ASSTS_{it-1}} \right) + B_3 \left(\frac{PPE_{it}}{ASSTS_{it-1}} \right) + \varepsilon_t$$

رابطه ۱)

TA: مجموع اقلام تعهدی

ASSTS: مجموع دارایی

ΔRCV: تغییرات مجموع دارایی جاری

ΔSales: تغییرات مجموع فروش

PPE: اموال و ماشین الات و تجهیزات

• محاسبه مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR)

امتیاز خالص مسئولیت اجتماعی شرکتی که با کم کردن مجموع نقاط قوت مسئولیت اجتماعی شرکتی از کل نقاط ضعف مسئولیت اجتماعی شرکتی در پنج دسته (اجتماع، تنوع،

شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. بر اساس یافته های پژوهش مشخص می گردد که شرکت هایی که مدیریت سود انجام می دهند از اطلاعات پایداری به عنوان جایگزینی برای کیفیت پایین گزارشگری استفاده می کنند. همچنین شرکت های محافظه کارتر و شرکت هایی که کیفیت اقلام تعهدی بالاتری دارند، اطلاعات پایداری را به عنوان مکملی برای کیفیت گزارشگری خود در نظر می گیرند. اما از روی شاخص افشای الزامی بورس نمی توان در مورد هدف افشا اطلاعات پایداری اظهار نظر کرد.

فرجی و همکاران (۱۳۹۸) مسئولیت پذیری اجتماعی و ارزش شرکت: نقش تعدیل گر مدیریت سود را مورد بررسی قرار دادند. یافته های پژوهش بر اساس تحلیل رگرسیونی نشان می دهد که انجام فعالیتهای مسئولیت پذیری اجتماعی، ارزش بازار سهام شرکت را افزایش می دهد، اما مدیریت سود نمی تواند رابطه مسئولیت پذیری اجتماعی و ارزش بازار سهام شرکت را تحت تاثیر قرار دهد. به نظر می رسد که از یک طرف باتوجه به نو بودن موضوع مسئولیت پذیری اجتماعی در ایران، هم در بعد انجام و هم در بعد افشا، مدیران به اثر پوششی افشای فعالیت های اجتماعی بر سوءاستفاده از اختیاراتشان واقف نیستند و از طرف دیگر، به دلیل نقص در کارایی بازار سرمایه در ایران، سرمایه گذاران پی به کیفیت مخدوش شده مسئولیت پذیری اجتماعی نخواهند برد.

زندی و همکاران (۱۳۹۹) در مطالعه خود، به بررسی این موضوع پرداختند که آیا مسئولیت اجتماعی شرکت بر رابطه مستحکمی که بین مشوق های مدیر جهت انجام ریسک و ریسک شرکت وجود دارد تاثیر می گذارد یا خیر. نتایج تجربی نشان می دهند که وگا (حساسیت حقوق و مزایای مدیران ارشد اجرایی نسبت به نوسانات بازده سهام) تنها بر ریسک شرکت هایی که مسئولیت اجتماعی پایین دارند و سعی می کنند سرمایه گذاری را تنها در راستای منافع ذینفعان سرمایه گذار به حداکثر برسانند تاثیر مثبت و قابل توجهی دارد. در شرکت هایی که مسئولیت اجتماعی بالادارند، تلاش برای متوازن ساختن منافع ذینفعان سرمایه گذار (سهامداران) و غیرسرمایه گذار (مشتریان، کارمندان، اجتماع و ...) تأثیری بر ریسک شرکت ندارد.

۳- روش شناسی پژوهش

جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه شرکت هایی می باشند که در بازه زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۸ در بورس اوراق بهادار تهران حضور داشته اند. نمونه آماری این تحقیق آن دسته از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار هستند که از طریق غربالگری و با توجه به محدودیت های زیر انتخاب می شوند:

در واقع برای سنجش متغیر مسئولیت اجتماعی شرکتی یک شرکت به این صورت عمل می‌کنیم که شرکت به ازای اقلامی که مربوط به نقاط قوت و ضعف دارد کد یک به قلم مربوطه تعلق می‌گیرد و در غیر این صورت کد صفر. در نهایت برای هر دسته نقاط قوت از نقاط ضعف کسر میشود و در نهایت ابعاد به دست آمده از تفاضل در هر دسته با یکدیگر جمع می‌گردد.

کارمندان، محصول و محیط زیست (به شرح جدول ۱)) به دست می‌آید. برای رتبه بندی شرکتهای نمونه بر اساس جدول ۱ گزارش های هیات مدیره مورد بررسی قرار گرفت و در قالب ۵ گروه که ۲۰ قلم مربوط به نقاط قوت مسئولیت اجتماعی شرکتی و ۱۶ قلم مربوط به نقاط ضعف (نگرانی ها) مسئولیت اجتماعی شرکتی می باشد اندازه گیری می شود.

جدول ۱- مسئولیت اجتماعی شرکت

ابعاد	نقاط قوت	نگرانی ها
روابط کارمندان	<ul style="list-style-type: none"> اشتراک سود نقدی مشارکت کارکنان قدرت مزایای بازنشستگی سلامت و ایمنی 	<ul style="list-style-type: none"> نبود روابط اتحادیه نگرانی بهداشت و ایمنی کاهش نیروی کار ضعف در پرداخت بازنشستگی
تنوع	<ul style="list-style-type: none"> استمرار حضور مدیر عامل ترقیع درجه ارایه سابقه فعالیت هیئت مدیره مزایای کار / زندگی حضور زنان و اقلیت های متعاهد در شرکت اشتغال معلولین 	<ul style="list-style-type: none"> اختلاف نظر عدم نمایندگی
محصول	<ul style="list-style-type: none"> تحقیق و توسعه / نوآوری بازاریابی / مشارکت قرارداد 	<ul style="list-style-type: none"> ایمنی محصول مشکلات اقتصادی
جامعه	<ul style="list-style-type: none"> کمک به خیریه ها اختلافات سرمایه گذاری پشتیبانی از آموزش 	<ul style="list-style-type: none"> پشتیبانی نکردن از مسایل ایمنی و بهداشت پشتیبانی نکردن از مسکن
محیط زیست	<ul style="list-style-type: none"> پیشگیری از آلودگی های زیست محیطی باز یافت زباله انرژی پاک اموال، ماشین آلات و تجهیزات قدرت سیستم مدیریت 	<ul style="list-style-type: none"> زباله های خطرناک مشکلات نظارتی تخلیص مواد شیمیایی انتشار گازهای گلخانه ای انتشار مواد شیمیایی کشاورزی تغییرات اقلیمی

(چاکرابورتی و همکاران، ۲۰۱۸)

متغیر های تعدیل کننده

مدیران زن (FDBI): متغیر تعدیل گر در این پژوهش شامل حضور مدیران زن در هیئت مدیره شرکت ها می باشد. که در صورت حضور (۱) و در غیر این صورت (۰) در نظر گرفته میشود.

مدیران مستقل (ID): نسبت تعداد اعضای غیر موظف عضو هیئت مدیره به تعداد اعضای هیئت مدیره

متغیرهای کنترلی

اندازه هیئت مدیره (BS): تعداد اعضای هیئت مدیره

قدرت مدیر عامل (CEOP): در این پژوهش جهت اندازه گیری قدرت مدیرعامل از درصد مالکیت سهام مدیرعامل در شرکت استفاده شده است. هر چه درصد مالکیت مدیرعامل در واحد تجاری بیشتر باشد، تمایل به افزایش منافع شخصی به هزینه سهام داران خرد در مدیران عامل افزایش می‌یابد. بر این اساس می‌توان گفت هر چه درصد مالکیت سهام مدیرعامل در شرکت بیشتر باشد بیانگر قدرت بیشتر وی در شرکت می‌باشد. علاوه بر این، هرچه درصد مالکیت مدیرعامل در شرکت بیشتر باشد، تاثیر گذاری او بر عملیات شرکت بیشتر بوده و با توجه به موقعیت

برای بررسی اثر تعدیل گر مدیران مستقل و خانم، چهار معادله GMM محاسبه گردید. با این وجود، در این معادلات، تعامل CSR با FDB و ID تعیین کننده AEM است و تعامل AEM با FDB و ID توضیح دهنده متغیر CSR است:

$$AEM_{it} = a_0 + a_1 CSR_{it-2} + a_2 CSR * FDB_{it-2} + a_3 FDB_{it-2} + a_4 BS_{it} + a_5 CEOP_{it} + a_6 BMMF_{it} + a_7 SOE_{it} + a_8 FA_{it} + a_9 FS_{it} + a_{10} LEV_{it} + a_{11} Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۴)

$$AEM_{it} = a_0 + a_1 CSR_{it-2} + a_2 CSR * ID_{it-2} + a_3 ID_{it-2} + a_4 BS_{it} + a_5 CEOP_{it} + a_6 BMMF_{it} + a_7 SOE_{it} + a_8 FA_{it} + a_9 FS_{it} + a_{10} LEV_{it} + a_{11} Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۵)

$$CSR_{it} = a_0 + a_1 AEM_{it-2} + a_2 AEM * FDB_{it-2} + a_3 FDB_{it-2} + a_4 BS_{it} + a_5 CEOP_{it} + a_6 BMMF_{it} + a_7 SOE_{it} + a_8 FA_{it} + a_9 FS_{it} + a_{10} LEV_{it} + a_{11} Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۶)

$$CSR_{it} = a_0 + a_1 AEM_{it-2} + a_2 AEM * ID_{it-2} + a_3 ID_{it-2} + a_4 BS_{it} + a_5 CEOP_{it} + a_6 BMMF_{it} + a_7 SOE_{it} + a_8 FA_{it} + a_9 FS_{it} + a_{10} LEV_{it} + a_{11} Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۷)

۴- تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه ها

۴-۱- آمار توصیفی متغیر های پژوهش

در جدول ۲، اصلی ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده هاست. برای مثال شاخص مسئولیت اجتماعی دارای مقدار میانگین ۱۰/۰۷ می باشد که نشان می دهد بیش تر داده ها حول این نقطه تمرکز یافته اند. به طور کلی پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است. از مهم ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. مقدار این پارامتر برای متغیر اهرم مالی برابر با (۰/۲۰) می باشد.

راهبری خود بر تصمیم گیری های حاکمیتی کنترل بیشتری دارند (لیسیچ و همکاران، ۲۰۱۶).

جلسه اعضای هیئت مدیره (BMMF): تعداد جلسات هیئت مدیره در طول سال

مالکیت دولتی (SOE): اگر شرکت دارای سهامداران دولتی باشد ۱ و در غیر این صورت صفر است

سن شرکت (FA): لگاریتم طبیعی تعداد سال های فعالیت شرکت.

اندازه شرکت (FS): لگاریتم طبیعی مجموع دارایی شرکت (زندی، ۱۳۹۹)

اهرم مالی شرکت (LEV): نسبت مجموع بدهی به مجموع دارایی شرکت بزرگ حسابرسی (Big auditor): در صورتی که شرکت

مورد بررسی در پژوهش توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی شده باشد عدد یک و در صورتی که توسط سایر مؤسسات

حسابرسی مورد حسابرسی قرار گرفته باشد عدد صفر به آن اختصاص داده می شود.

۲-۳- مدل های پژوهش

به تبعیت از مطالعات پیشین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود (گوپینگ و همکاران، ۲۰۲۰، مارتینز فریرو و همکاران، ۲۰۱۵)، از دو رگرسیون GMM پویای زیر استفاده گردید:

$$AEM_{it} = a_0 + a_1 CSR_{it-2} + a_2 BS_{it} + a_3 CEOP_{it} + a_4 BMMF_{it} + a_5 SOE_{it} + a_6 FA_{it} + a_7 FS_{it} + a_8 LEV_{it} + a_9 Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۲)

$$CSR_{it} = a_0 + a_1 AEM_{it-2} + a_2 BS_{it} + a_3 CEOP_{it} + a_4 BMMF_{it} + a_5 SOE_{it} + a_6 FA_{it} + a_7 FS_{it} + a_8 LEV_{it} + a_9 Big\ auditor_{it} + \epsilon_{it}$$

رابطه ۳)

در اولین معادله، AEM_{it} متغیر وابسته و CSR_{it-2} دو سال قبل به خاطر اجتناب از همزمانی است. در دومین معادله، AEM_{it-2} دو سال قبل برای جلوگیری از درونزایی CSR است.

جدول ۲- آمار توصیفی متغیر های پژوهش

مسئولیت اجتماعی	اهرم مالی	تعداد جلسات هیات مدیره	مدیریت سود	مدیران زن	مدیران مستقل	قدرت مدیرعامل	مالکیت دولتی	اندازه هیات مدیره	سن شرکت	موسسه حسابرسی	اندازه شرکت	
۱۰/۰۷	۰/۵۶	۶۹/۱۵	۰/۳۰	۱۹/۰	۰/۵۶	۲۵/۵۹	۳۷/۰	۰۴/۵	۵۹/۳	۰/۳۷	۱۴/۱۴	میانگین
۱۵/۰۰	۰/۹۹	۰۰/۴۸	۱/۵۱	۰۰/۱	۱/۰۰	۸۵/۰۰	۱/۰۰	۷	۷/۲۴	۱/۰۰	۳۷/۱۹	ماکسیمم
۱/۰۰	۰/۰۱	۰۰/۵	-۲/۵۵	۰/۰	۰۰/۰	۰/۰۰	۰۰/۰	۳	۲/۱۹	۰۰/۰	۱۶/۱۰	مینیمم
۱/۸۲	۰/۲۰	۱۱/۶	۰/۳۱	۳۹/۰	۱۸/۰	۲۵/۲۹	۴۳/۰	۳۲/۰	۵۷/۰	۴۸/۰	۵۳/۱	انحراف معیار

منبع: یافته های پژوهش

۴-۲- آزمون فرضیه های پژوهش

(ضریب = ۰.۶۹۳۴۲۹، مقدار $p = ۰.۰۰۱$)، فرضیه ۴ نیز اثبات می شود.

مدل ۴ برای آنالیز تاثیر AEM بر CSR محاسبه می شود. برای سطح ۵ درصد، با توجه به ضریب AEM (ضریب = ۰.۰۲۱۸۱۷، مقدار $P = ۰.۰۰۳۱$)، فرضیه دوم اثبات می شود. بنابراین، سطح پایین تر AEM منجر به CSR بالاتر می شود. نتیجه بدست آمده مطابق با پژوهش های قبلی است از جمله تحقیقات بن عمر و چاکرون (۲۰۱۸)، بوزولان و همکاران، ۲۰۱۵؛ چیچ و همکاران، ۲۰۰۸؛ چوچ و چون، ۲۰۱۶؛ گرس-گیل و همکاران، ۲۰۱۶ و مارتینز-فرارو و همکاران، ۲۰۱۶. این نتایج نشان می دهد که رفتار فرصت طلبانه مدیران منجر به روشهای مسئولیت اجتماعی نمی شود. همچنین نتایج رگرسیون زیر نشان می دهد که ضرایب متغیرهای تعاملی مثبت و معنادار است. که تاییدی بر فرضیه های سوم و چهارم پژوهش می باشد.

جدول ۳ تاثیر مسئولیت اجتماعی شرکت را در روش های AEM نشان می دهد. مدل ۱ نشان می دهد که تاثیر منفی شیوه های CSR بر AEM، در سطح ۵ درصد به لحاظ آماری معنی دار است (ضریب = -0.016177، مقدار $p = 0.0000$). در نتیجه، فرضیه اول پژوهش ثابت می شود زیرا شرکت های پایدار تر، مدیریت سود را محدود می کنند. بنابراین، مدیریت و اطلاعات مالی شرکتها با تعامل اجتماعی بالاتر شفاف تر به نظر می رسد، بنابراین شرکت ها انگیزه کمتری برای استفاده AEM دارند. بعلاوه، در مدل ۲ ضریب متغیر تعاملی (CSR * FDB) در سطح ۵ درصد به طور معنادار منفی است (ضریب = -۰.۲۴۰۰۳۲، مقدار $p = 0.0120$)، فرضیه سوم ثابت شده و در مدل ۳ ضریب (CSR * ID) در سطح ۵ درصد به طور معنادار منفی است

جدول ۳- نتایج رگرسیون مدل های پژوهش

AEM			AEM			AEM			متغیرها
سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	
0.0238	-2.261150	-3.328252	0.0001	-3.837022	-15.30158	0.0000	-6.584028	-0.016177	CSR
			0.0120	2.518973	-0.240032				CSR*FDB
			0.0106	-2.557694	-127.7074				FDB
0.0001	4.002572	-0.693429							CSR*ID
0.0291	-2.186482	-0.052036							ID
0.0000	-4.526953	-68.82587	0.0212	-2.309602	-0.054824	0.0000	5.387558	77.61484	BS
0.0541	1.926620	59.05998	0.0140	2.462730	0.001940	0.0195	2.337905	66.52920	CEOP
0.0000	67.14207	9.252790	0.0000	27.94235	1.986005	0.0000	9.006150	0.069293	BMMF
0.0000	22.97517	0.641603	0.0000	56.48855	9.272880	0.0376	2.083543	0.069640	SOE
0.0001	-4.055520	-17.34250	0.0000	11.80148	0.396563	0.0000	4.269601	17.36699	FA
0.0000	27.34568	1.990374	0.0000	11.00380	0.375493	0.0747	-1.782609	-15.83793	FS
0.0140	2.464213	0.001969	0.0000	53.08191	9.270405	0.0000	-6.477367	-0.015042	LEV
0.0025	-3.037438	-0.072840	0.0000	11.83764	0.397094	0.0000	9.256424	0.075037	Big auditor
۱.۹۷			۱.۸۹			۱.۹۴			دوربین واتسون
0.305444									J-statistic

منبع: یافته های پژوهش

جدول ۴- ادامه نتایج رگرسیون مدل های پژوهش

CSR			CSR			CSR			متغیرها
سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	
0.0000	26.17527	0.666639	0.0000	116.9815	0.995311	0.0031	2.960344	0.021817	AEM
			0.0053	2.790336	0.015144				AEM*FDB
			0.0000	5.396941	3.492451				FDB
0.0000	25.76735	2.036500							AEM*ID

CSR			CSR			CSR			متغیرها
سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	سطح معناداری	آماره تی	ضریب	
0.0000	8.259154	9.437437							ID
0.0000	22.35702	0.678427	0.0087	2.632083	0.003984	0.0000	7.463703	11.21110	BS
0.0000	22.42833	0.680295	0.0000	22.90641	0.641117	0.0067	2.719859	0.364567	CEOP
0.0000	8.219777	9.523264	0.0000	4.694342	10.41999	0.0309	2.162830	0.813182	BMMF
0.0313	2.154527	2.496732	0.0000	4.199465	1.392266	0.0000	17.27326	1.999108	SOE
0.0000	25.72505	2.034156	0.0151	2.436354	0.001950	0.0420	-2.036571	-0.275372	FA
0.0074	-2.683625	-0.257856	0.0025	-3.038080	-0.072907	0.0000	13.45602	9.575307	FS
0.0000	27.30396	2.625556	0.0000	27.31627	1.989821	0.0074	-2.687102	-0.258009	LEV
0.0000	17.26400	8.766997	0.0000	30.03137	1.992268	0.0000	17.33150	8.772436	Big auditor
1.91			1.70			1.95			دوربین و آتسون
0.305444									J-statistic

منبع: یافته‌های پژوهش

۲۰۱۲؛ متاکین و همکاران، ۲۰۱۵؛ گرس-گیل و همکاران، ۲۰۱۶؛ چیچ و همکاران، ۲۰۰۸؛ بن عمر و چاکرون، ۲۰۱۸، هانستی، ۲۰۱۹، گوپینگ و همکاران ۲۰۲۰، صالح و همکاران (۲۰۲۱).

نتایج نشان می‌دهد که مدیرانی که روش‌های مدیریت سود را مدنظر قرار می‌دهند، برای برآورده کردن مشارکت ذینفعان دو هدف دارند. اولاً، مدیران کل اطلاعات مورد نیاز ذینفعان را در طی فعالیت آنان بدست می‌آورند، که از محاسبات حسابداری برای رسیدن به هدف استفاده می‌کنند. این موضوع به اعتبار طولانی مدت شرکت آسیب می‌رساند. ثانیاً، مدیران باید از حقوق و مزایای خود دفاع کنند، بنابراین باید از طریق مدیریت سود منافع سهامداران را تامین کنند.

نتایج این پژوهش همچنین پیامدهایی را برای سرمایه‌گذاران، دانشگاهیان و قانون‌گذاران در بر دارد. اولاً، به فرصتی برای انتشار اطلاعات بالا^۱ در مورد مسئولیت اجتماعی منجر می‌شود. از این رو، در صورتی که شرکت‌ها با الزامات افشای داوطلبانه^۲ کم یا غیر موجود مواجه شوند مدیریت سود افزایش می‌یابد. دوماً، بررسی همکاری مدیریت سود با ارزیابی شفافیت اطلاعات حسابداری محقق می‌شود. حمایت‌های فوق‌الذکر از سرمایه‌گذاران و قانون‌گذاران برای ارزیابی قابلیت اطمینان افشای مسئولیت اجتماعی به ویژه در زمینه بازارهای نوظهور صورت می‌گیرد. نهایتاً، نتایج این پژوهش قانون‌گذاران و سرمایه‌گذاران را در پیشنهاد قوانین جدید درباره افشای اطلاعات در صورت‌های مالی ترغیب می‌کند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که تشدید راهنمایی‌های مربوط به مکانیسم‌ها و برآوردهای حسابداری از سرمایه‌گذاران با کاهش انگیزه‌های رفتار مدیریت

۵- بحث و نتیجه‌گیری

مشکلات پیچیده در مبحث حسابداری، جایگاه شفافیت اطلاعات حسابداری را کانون توجه قانون‌گذاران، دست‌اندرکاران، سرمایه‌گذاران و دانشگاهیان قرار داده است. در پاسخ به این برآوردهای حسابداری، محققان رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود را بررسی کردند.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ارتباط دو طرفه منفی و آماری معنی‌داری بین مسئولیت اجتماعی و مدیریت سود وجود دارد، که نشان می‌دهد شرکت‌ها با مشارکت در مسئولیت اجتماعی، انگیزه کمتری برای استفاده از مدیریت سود دارند. در این پژوهش از روش GMM گوپینگ و همکاران (۲۰۲۰) استفاده گردید تا مسئله حذف متغیر و مسئله درون‌زایی لحاظ گردد. بعلاوه، مشخص گردید که سطح پایین‌تر مدیریت سود منجر به مسئولیت اجتماعی بالاتری شود.

این پژوهش نشان می‌دهد که رفتار فرصت طلبانه مدیران الزماً به روش‌های مسئولیت اجتماعی منتهی نمی‌شود. نتایج نشان می‌دهد شرکت‌هایی که اطلاعات مربوط به مسئولیت اجتماعی شرکتی را فاش کرده‌اند و درصدد بهبود شفافیت اطلاعات حسابداری هستند، نیاز به کاهش برآورد حسابداری و معاملات واقعی برای دستکاری سود دارند. مدیران زن و مستقل این ارتباط را تعدیل می‌کنند. یافته‌های این پژوهش کاربرد سیاست مهمی برای شرکت، قانون‌گذاران، سرمایه‌گذاران و شرکا برای سرمایه‌گذاری‌های مسئولانه و اخلاقی در آینده دارد.

این نتایج که هرچه CSR شرکت بالاتر، دستکاری سود شرکت کمتر است، با نتیجه مطالعات پیشین همخوانی دارد (گلب و استراوز، ۲۰۰۱؛ شن و چیچ، ۲۰۰۵؛ کیم و همکاران،

² Voluntary disclosure

¹ Disseminating information

Australia, the UK and South African multinational enterprises”, *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol. 25, pp. 177-200.

- * Arellano, M. and Bond, S. (1991), “Some tests of specification for panel data: Monte Carlo evidence and an application to employment equations”, *The Review of Economic Studies*, Vol. 58 No. 2, pp. 277-297.
- * Ayuso, S. and Argandoña, A. (2009), “Responsible corporate governance: towards a stakeholder board of directors?”, *Working Paper No. 701, July, IESE Business School, Barcelona*.
- * Barros Kimbro, M. and Cao, Z. (2011), “Does voluntary corporate citizenship pay? An examination of the UN global compact”, *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol. 19, pp. 288-303.
- * Bear, S., Rahman, N. and Post, C. (2010), “The impact of board diversity and gender composition on corporate social responsibility and firm reputation”, *Journal of Business Ethics*, Vol. 97 No. 2, pp. 207-221.
- * Ben Amar, A. and Chakroun, S. (2018), “Do dimensions of corporate social responsibility affect earnings management? Evidence from France”, *Journal of Financial Reporting and Accounting*, Vol. 16 No. 2
- * Bozzolan, S., Fabrizi, M., Mallin, C.A. and Michelon, G. (2015), “Corporate social responsibility and earnings quality: internationalevidence”, *The International Journal of Accounting*, Vol. 50 No. 4, pp. 361-396.
- * Burgess, Z. and Tharenou, P. (2002), “Women board directors: characteristics of the few”, *Journal of Business Ethics*, Vol. 37 No. 1, pp. 39-49.
- * Cespa, G. and Cestone, G. (2007), “Corporate social responsibility and managerial entrenchment”, *Journal of Economics & Management Strategy*, Vol. 16 No. 3, pp. 741-771.
- * Cheng, E.C. and Courtenay, S.M. (2006), “Board composition, regulatory regime and voluntary disclosure”, *The International Journal of Accounting*, Vol. 41 No. 3, pp. 262-289.
- * Chih, H.-L., Shen, C.-H. and Kang, F.-C. (2008), “Corporate social responsibility, investor protection, and earnings management: Some internationalevidence”, *Journal of Business Ethics*, Vol. 79 Nos 1/2, pp. 179-198.
- * Cho, E. and Chun, S. (2016), “Corporate social responsibility, real activities earnings management, and corporate governance: evidence from Korea”, *Asia-Pacific Journal of Accounting and Economics*, Vol. 23, pp. 400-431.
- * Crifo, P. and Reberlioux, A. (2016), “Corporate governance and corporate social responsibility: a typology of OECD countries”, *Journal of Governance and Regulation*, Vol. 5, pp. 14-27
- * Dechow, P.M., Sloan, R.G. and Sweeney, A.P. (1996), “Causes and consequences of earnings manipulation: an analysis of firms subject to enforcement actions by the SEC”, *Contemporary Accounting Research*, Vol. 13 No. 1, pp. 1-36.
- * Deegan, C. (2002), “Introduction: the legitimising effect of social and environmental disclosures – a

سود، محافظت می‌کند به ویژه اعضای زن در هیات مدیره تشویق می‌شوند که شکاک‌تر و مستقل‌تر باشند.

یکی از راه‌های ممکن برای تحقیقات آینده تمرکز روی شرکت‌های مالی به دلیل رفتارهای مالی منحصر به فرد و ماهیت این مشاغل است. راه دیگر برای تحقیقات آینده تمرکز بیشتر بر مالکیت خانوادگی است که می‌تواند برای اهداف جانمایی نماینده باشد.

فهرست منابع

- * ذبیحی، علی. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین همایش ملی حسابداری و حسابرسی، بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز.
- * زندی، اناهیتا، فغانی ماکرانی، خسرو، فاضلی، نقی. (۱۳۹۹). مشوق‌های ریسک‌پذیری مدیریتی، مسئولیت اجتماعی شرکت و ریسک شرکت. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۹(۳۴)، ۲۵۱-۲۲۹.
- * زندی، اناهیتا. (۱۳۹۹). آزمون اثر بخشی حسابداری مدیریت زیست محیطی بر کیفیت افشاء اطلاعات کربن. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۹(۳۵)، ۲۲۰-۲۰۷.
- * فرجی، امید، جنتی دریاکناری، فاطمه، منصوری، کفسان، یونسی مطیع، فاطمه. (۱۳۹۸). مسئولیت‌پذیری اجتماعی و ارزش شرکت: نقش تعدیل‌گر مدیریت سود. *مجله علمی "مدیریت سرمایه اجتماعی"*
- * عظیمی، مجید. گنجی ارجنکی، سمیه. (۱۳۹۴). تاثیر مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی. *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، سال هفتم، شماره ۱۷، صص ۲۲-۱.
- * کاشانی پور، محمد، جندقی، غلامرضا، رحمانی، محمد. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی با افشاء اطلاعات پایداری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۸(۱)، ۱۱-۳۱.
- * Adams, C.A. (2002), “Internal organisational factors influencing corporate social and ethical reporting: beyond current theorising”, *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, Vol. 15, pp. 223-250.
- * Akisik, O. and Gal, G. (2011), “Sustainability in businesses, corporate social responsibility, and accounting standards: an empirical study”, *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol. 19, pp. 304-324.
- * Al Farooque, O. and Ahlu, H. (2017), “Determinants of social and economic reportings: evidence from

- * Hope, O.K. and Thomas, W.B. (2008), "Managerial empire building and firm disclosure", *Journal of Accounting Research*, Vol.46No.3, pp.591-626.
- * Hossain, M.M. and Alam, M. (2016), "Corporate social reporting (CSR) and stakeholder accountability in Bangladesh: perceptions of less economically powerful stakeholders", *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol.24, pp.415-442.
- * Ibrahim, A.H. and Hanefah, M.M. (2016), "Board diversity and corporate social responsibility in Jordan", *Journal of Financial Reporting and Accounting*, Vol.14No.2, pp.279-298.
- * Ibrahim, N.A. and Angelidis, J.P. (1995), "The corporate social responsiveness orientation of board members: are there differences between inside and outside directors?", *Journal of Business Ethics*, Vol.14No.5, pp.405-410.
- * Javid Lone, E., Ali, A. and Khan, I. (2016), "Corporate governance and corporate social responsibility disclosure: evidence from Pakistan", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, Vol.16No.5, pp.785-797.
- * Jensen, M.C. and Meckling, W.H. (1976), "Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure", *Journal of Financial Economics*, Vol.3No.4, pp.305-360.
- * Kang, H., Cheng, M. and Gray, S.J. (2007), "Corporate governance and board composition: diversity and independence of Australian boards", *Corporate Governance: An International Review*, Vol. 15 No.2, pp.194-207.
- * Kaya, U., & Yazan, Ö. (2019). The Relationship Between Corporate Social Responsibility and Earnings Management In Terms of Accounting Information Quality. In *Ethics and Sustainability in Accounting and Finance, Volume I* (pp. 51-68). Springer, Singapore.
- * Khosropour, A. (2017). A panel data analysis of the relationship between corporate social responsibility and earnings management: evidence from Iran. *QUID: Investigación, Ciencia y Tecnología*, (1), 2423-2431.
- * Kim, Y., Park, M.S. and Wier, B. (2012), "Is earnings quality associated with corporate social responsibility?", *The Accounting Review*, Vol.87No.3, pp.761-796.
- * Klein, A. (2002), "Audit committee, board of director characteristics, and earnings management", *Journal of Accounting and Economics*, Vol.33No.3, pp.375-400.
- * Lin, J.W. and Hwang, M.I. (2010), "Audit quality, corporate governance, and earnings management: a meta-analysis", *International Journal of Auditing*, Vol.14, pp.57-77.
- * Liu, M., Shi, Y., Wilson, C. and Wu, Z. (2017), "Does family involvement explain why corporate social responsibility affects earnings management?", *Journal of Business Research*, Vol. 75, pp.8-16.
- * Lopez-De-Foronda, Ó., Lopez-Iturriaga, F.J. and Santamaría-Mariscal, M. (2007), "Ownership structure, sharing of control and legal framework: theoretical foundation", *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, Vol.15, pp.282-311.
- * Dimitropoulos, P.E. and Asteriou, D. (2010), "The effect of board composition on the informativeness and quality of annual earnings: empirical evidence from Greece", *Research in International Business and Finance*, Vol.24No.2, pp.190-205.
- * Faisal, F., Prasetya, A. R., Chariri, A., & Haryanto, H. (2018). The relationship between corporate social responsibility disclosure and earnings management: is it a complement mechanism or a substitute mechanism?. *International Journal of Business Governance and Ethics*.
- * Fama, E.F. (1980), "Agency problems and the theory of the firm", *Journal of Political Economy*, Vol. 88 No.2, pp.288-307.
- * Fama, E.F. and Jensen, M.C. (1983), "Separation of ownership and control", *The Journal of Law and Economics*, Vol.26No.2, pp.301-325.
- * González Esteban, E. (2007), "Lateoría de los stakeholders. Un puente para el desarrollo práctico de la ética empresarial y de la responsabilidad social corporativa", *Veritas. Revista de Filosofía y Teología*, Vol.2.
- * Guping, C., Safdar Sial, M., Wan, P., Badulescu, A., Badulescu, D., & Vianna Brugni, T. (2020). Do Board Gender Diversity and Non-Executive Directors Affect CSR Reporting? Insight from Agency Theory Perspective. *Sustainability*, 12(20), 8597.
- * Gras-Gil, E., Manzano, M.P. and Fernández, J.H. (2016), "Investigating the relationship between corporate social responsibility and earnings management: evidence from Spain", *BRQ Business Research Quarterly*, Vol.19No.4, pp.289-299.
- * Gray, R., Kouhy, R. and Lavers, S. (1995), "Constructing a research database of social and environmental reporting by UK companies", *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, Vol.8, pp.78-101.
- * Habbash, M. (2010), *The Effectiveness of Corporate Governance and External Audit on Constraining Earnings Management Practice in the UK*, Durham University, Durham.
- * Hogan, J. and Lodhia, S. (2011), "Sustainability reporting and reputation risk management: an Australian case study", *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol.19, pp.267-287.
- * Honesty, F. F. (2019). The Interaction Between Corporate Social Responsibility and Earnings Management Using Board Characteristics as Moderating Variable. *Wahana Riset Akuntansi*, 7(1).
- * Hong, Y., & Andersen, M. L. (2011). The relationship between corporate social responsibility and earnings management: An exploratory study. *Journal of Business Ethics*, 104(4), 461-471.
- * Holm, C. and Schøler, F. (2010), "Reduction of asymmetric information through corporate governance mechanisms – the importance of ownership dispersion and exposure toward the international capital market", *Corporate Governance: An International Review*, Vol. 18 No. 1, pp.32-47.

- Corporate Governance: The International Journal of Business in Society.
- * Schnepfer, W.D. and Guillén, M.F. (2004), "Stakeholder rights and corporate governance: a crossnationalstudyofhostiletakeovers", *Administrativ eScienceQuarterly*, Vol.49,pp.263-295.
 - * Shleifer, A. and Vishny, R.W. (1997), "A survey of corporate governance", *The Journal of Finance*, Vol.52No.2,pp.737-783.
 - * Schnepfer, W.D. and Guillén, M.F. (2004), "Stakeholder rights and corporate governance: a crossnationalstudyofhostiletakeovers", *Administrativ eScienceQuarterly*, Vol.49,pp.263-295.
 - * Shen, C.-H. and Chih, H.-L. (2005), "Investor protection, prospect theory, and earnings management: an international comparison of the banking industry", *Journal of Banking and Finance*, Vol. 29, pp.2675-2697.
 - * Sial, M. S., Chunmei, Z., & Khuong, N. V. (2019). Do female and independent directors explain the two-way relationship between corporate social responsibility and earnings management of Chinese listed firms?. *International Journal of Accounting & Information Management*.
 - * Suteja, J., Gunardi, A., & Mirawati, A. (2016). Moderating effect of earnings management on the relationship between corporate social responsibility disclosure and profitability of banks in Indonesia. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(4), 1360-1365.
 - * Warfield, T.D., Wild, J.J. and Wild, K.L. (1995), "Managerial ownership, accounting choices, and informativeness of earnings", *Journal of Accounting and Economics*, Vol.20No.1,pp.61-91.
 - * Wu, S., Chen, C. M., & Lee, P. C. (2016). Independent directors and earnings management: The moderating effects of controlling shareholders and the divergence of cash-flow and control rights. *The North American Journal of Economics and Finance*, 35, 153-165.
 - * Williams, R.J. (2003), "Women on corporate boards of directors and their influence on corporate philanthropy", *Journal of Business Ethics*, Vol.42No.1, pp.1-10.
 - * Xu, G. and Ji, X. (2016), "Earnings management by top Chinese listed firms in response to the global financial crisis", *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol. 24 No.3,pp.226-251.
 - * Yu, M. and Zhao, R. (2015), "Sustainability and firm valuation: an international investigation", *International Journal of Accounting and Information Management*, Vol.23No.3,pp.289-307.
 - international evidence", *Corporate Governance: An International Review*, Vol.15No.6,pp.1130-1143.
 - * Lynch, B. (2010), "An examination of environmental reporting by Australian state government departments", *Accounting Forum*, Elsevier, pp.32-45
 - * Majeed, S., Aziz, T. and Saleem, S. (2015), "The effect of corporate governance elements on corporate social responsibility (CSR) disclosure: an empirical evidence from listed companies at KSE Pakistan", *International Journal of Financial Studies*, Vol.1.3No.4,pp.530-556
 - * McWilliams, A., Siegel, D.S. and Wright, P.M. (2006), "Corporate social responsibility: strategic implications", *Journal of Management Studies*, Vol.43 No.1,pp.1-18.
 - * Monterrey Mayoral, J. and Sánchez-Segura, A. (2008), "Gobierno corporativo y calidad de la informacion contable: evidencia empirica española", *Revista de Contabilidad*, Vol.11.
 - * Muttakin, M.B., Khan, A. and Azim, M.I. (2015), "Corporate social responsibility disclosures and earnings quality: are they a reflection of managers' opportunistic behavior?", *Managerial Auditing Journal*, Vol.30No.3,pp.277-298.
 - * Pagano, M. and Volpin, P.F. (2005), "Managers, workers, and corporate control", *The Journal of Finance*, Vol.60No.2,pp.841-868.
 - * Peasnell, K.V., Pope, P.F. and Young, S. (2005), "Board monitoring and earnings management: do outside directors influence abnormal accruals?", *Journal of Business Finance and Accounting*, Vol.32,pp.1311-1346.
 - * Perrault Crawford, E. and Clark Williams, C. (2010), "Should corporate social reporting be voluntary or mandatory? Evidence from the banking sector in France and the United States", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, Vol. 10 No.4,pp.512-526.
 - * Phillips, R., Freeman, R.E. and Wicks, A.C. (2003), "What stakeholder theory is not", *Business Ethics Quarterly*, Vol.13No.4,pp.479-502.
 - * Porta, R.L., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. and Vishny, R.W. (1998), "Law and finance", *Journal of Political Economy*, Vol.106,pp.1113-1155.
 - * Prado-Lorenzo, J.M., Gallego-Alvarez, I. and Garcia-Sanchez, I.M. (2009), "Stakeholder engagement and corporate social responsibility reporting: the ownership structure effect", *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, Vol.16No.2,pp.94-107.
 - * Prior, D., Surroca, J. and Tribo, J.A. (2008), "Are socially responsible managers really ethical? Exploring the relationship between earnings management and corporate social responsibility", *Corporate Governance: An International Review*, Vol.16No.3,pp.160-177.
 - * Riordan, M.H. and Williamson, O.E. (1985), "Asset specificity and economic organization", *International Journal of Industrial Organization*, Vol.3No.4,pp.365-378.
 - * Saleh, M. W., Zaid, M. A., Shurafa, R., Maigoshi, Z. S., Mansour, M., & Zaid, A. (2021). Does board gender enhance Palestinian firm performance? The moderating role of corporate social responsibility.

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 11/ No. 42/ Summer 2022

Testing the effect of female and independent managers on the two-way relationship between corporate social responsibility and profit management using the Generalized Torque (GMM) method

Anahita Zandi

Phd of Accounting, Islamic Azad University
(Corresponding Authors)
zandi_anna@yahoo.com

Abstract

Corporate governance and profit management are often discussed in the aftermath of various corporate scandals. These scandals have a great impact on the public interest and as a result of these scandals, the tendency to business ethics increases. Therefore, this study aims to investigate the two-way relationship between corporate social responsibility (CSR) and profit management (accruals) with The moderating role of female and independent managers was performed. To test the research hypotheses, the generalized torque method (GMM) in Ives 10 software was used on the information sample of companies listed on the Tehran Stock Exchange between 2012 and 2019. The results indicate a significant negative relationship in the two-way relationship between corporate social responsibility and profit management. In addition, female and independent managers play a moderating role in the two-way relationship between corporate social responsibility and earnings management. Scientific works related to corporate social responsibility, female and independent managers and profit management help.

Keywords: Independent Managers (ID), Female Managers (FDBI), Corporate Social Responsibility (CSR), Corporate Governance (CG), Accrued Account Management (AEM)

